

5. Войтович Р. Модернізація державного управління в умовах глобальної інтеграції [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://visnyk.academy.gov.ua/wp-content/uploads/2013/11/2013-2-4.pdf>

Фросіняк Р.В.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ МІСЦЕВИХ ВИБОРІВ У КІРОВОГРАДСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Для аналізу особливостей проведення місцевих виборів на Кіровоградщині пропонується розглянути дві останні загальнодержавні кампанії 2010 та 2015 рр. Вони проводилися за абсолютно різними виборчими системами та у діаметрально протилежній політичній ситуації в країні. За п'ять років відбулись значні зміни, які вплинули на виборчий процес в цілому.

Місцеві вибори – 2010 року стали першими виборами, проведеними за змішаною виборчою системою на основі норм нового законодавства. Кандидати в депутати, які йшли за мажоритарною системою, практично всі були водночас фігурантами партійних списків. Показово, що в окремих випадках ці кандидати демонстрували себе як незалежні фігури, не пов'язані із політичною силою, в списках якої вони заявлені. У великих населених пунктах області (обласний центр та міста обласного підпорядкування) окремі кандидати у мажоритарних округах вели активну кампанію: проводили зустрічі з виборцями, організовували різні заходи, пов'язані з встановленням дитячих і спортивних ігрових майданчиків, сприяли у вирішенні проблем громадян. Це були переважно кандидати пов'язані з Партією регіонів та партією «Фронт змін». Натомість переважна більшість кандидатів з мажоритарних округів ніякої кампанії не вела, маючи надію на власний авторитет та рейтинг політичної партії від якої вони були висунуті.

В 2015 році у відповідності до нового Закону України «Про місцеві вибори» вибори до місцевих рад в Україні обиралися за відкритими партійними списками. Головна роль у виборчому процесі була відведена як політичним партіям так і особистостям, що їх представляли, адже сумарний рейтинг кожного з кандидатів формував загальний рейтинг партії на виборах до обласної, районної чи міської рад. Локальною перевагою місцевих осередків партій можна вважати залучення найбільш рейтингових кандидатів на виборчі округи і донесення до виборців інформації про належність їх до відповідної політичної сили.

На місцевих виборах 2015 р. виборча кампанія на Кіровоградщині проходила під дещо іншим забарвленням. Причин цьому було декілька, а саме: відсутня монополія на провладну партію – між собою конкурували партії, що здобули владу після Революції Гідності та інші. Вперше на виборчий старт не вийшла заборонена Комуністична партія України. Партія регіонів розклалась на кілька ідеологічно споріднених структур. Така ситуація унеможливлювала використання адмінресурсу. Хоча все ж рецидиви адміністративного тиску (особливо на бюджетні комунальні структури), залишились. По-друге: вибори проходили за іншим законодавством. Виборчі округи формувались пропорційно до чисельності населення районів та міст, а не рівнопропорційно від кожної адміністративно-територіальної одиниці (по 2 депутати) як це було на попередніх виборах.

Складна соціально-економічна ситуація та відсутність результатів реформ призвели до того, що збільшити свої електоральні здобутки у жовтні 2015 року у порівнянні із парламентськими виборами 2014 року, змогли лише ті політичні сили, які гостро критикували дії центральної влади.

Якщо порівнювати результати місцевих виборів на Кіровоградщині із 2010 роком, то перш за все необхідно відзначити, що лише три політичні сили представлені серед лідерів на Кіровоградщині на виборах 2010 та 2015 років. До того ж усі три партії покращили свої результати в області, що може свідчити про наявність стабільного електорального ядра у регіоні. Батьківщина додала 5,11%, Свобода також посилилась на 3,71 %, а Аграрна партія на 2,33 %. Аграрній партії цього не вистачило для проходження до обласної ради однак стало фундаментом для подальшої розбудови партії і вже під час наступних виборів до об'єднаних територіальних громад, саме представники Аграрної партії стабільно були серед лідерів симпатій, і особливо у сільських громадах.

Результати місцевих виборів в Кіровоградській області і симпатії (антипатії) виборців регіону головним чином залежать від політичної, економічної ситуації в країні. Великий вплив на виборців області мають центральні засоби масової інформації, в першу чергу телебачення. Зі зміною Закону України «Про місцеві вибори» у 2015 році, коли кандидати в депутати обиралися за відкритими партійними списками в обласну, міські (міст обласного значення), районні ради посилюється роль самого кандидата, як особистості, що впливало на результати виборчих перегонів.

Порівнюючи з іншими областями більший вплив у Кіровоградській області на виборців регіону мають представники аграрного сектору економіки. Голови фермерських господарств в сільській місцевості є авторитетами для місцевого населення. Їх приналежність до певної політичної сили на місцевих виборах значно додають до результатів виборів районних рад, об'єднаних територіальних громад, сільських, селищних голів. Слід зазначити, що в останні роки на виборах об'єднаних територіальних громад в області представники від Аграрної партії постійно здобувають депутатські мандати.

Список використаних джерел

1. Про місцеві вибори: закон України № 595-VIII від 14 липня 2015 року [Електронний ресурс]. – <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/595-19>
2. Повідомлення про результати виборів депутатів Кіровоградської обласної ради багатомандатному виборчому округу // Народне слово. – 2010. – № 91 С. 5
3. Повідомлення про результати виборів депутатів Кіровоградської обласної ради багатомандатному виборчому округу // Народне слово. – 2015. – № 88 С. 8
4. Ворона П.В. Місцеві вибори 2010, 2015 рр. на Полтавщині: особливості еволюції волевиявлення /П.В. Ворона // Актуальні проблеми державного управління: збірник наукових праць. – Харків : Магістр, 2016. - №1(49). – С. 111-119